

АНАТОЛІЙ СЕМЕНОВИЧ ФЕДОСИК (07.02.1926 – 18.01.2005)

НЕКРОЛОГ

18 січня 2005 року пішов з життя видатний білоруський вчений-фольклорист, доктор філологічних наук, професор Анатолій Семенович Федосик.

А. С. Федосик народився 7 лютого 1926 року у селі Кошевичі Копаткевицького району (нині — Петриківський район) Гомельської області. У шістнадцять років він став активним учасником партизанського руху Білорусії, був у складі 125-ї Копаткевицької бригади Поліського об'єднання. Після звільнення Білорусії від німецько-фашистських загарбників влітку 1944 року воював у складі Червоної армії (командир відділу розвідки 265-го стрілецького полку; 3-й Білоруський фронт). За участь у Великій Вітчизняній війні А. С. Федосик був нагороджений орденом Вітчизняної війни II ступеня, тридцятьма медалями, серед яких “За відвагу” і “Партизану Вітчизняної війни” I ступеня.

Після війни А. С. Федосик закінчив філологічний факультет Білоруського державного університету (1953); наукову діяльність в Національній академії наук Білорусії А. С. Федосик розпочав 1958 року, пов'язавши своє життя з Інститутом мистецтвознавства, етнології і фольклору (ІМЕФ НАНБ). По закінченні аспірантури у 1961 році працював молодшим науковим співробітником, з 1962 по 1967 рік — вченим секретарем, з 1967 по 2005 рік — завідувачем відділу фольклористики. В той же час, з 1969 по 1997 рік А. С. Федосик був заступником директора ІМЕФ НАНБ з наукової роботи.

А. С. Федосик видав понад 350 наукових праць, у тому числі — 30 монографій і брошур. Проаналізував основні етапи розвитку Білоруської фольклористики радянського періоду, розробив теоретичні засади класифікації видів і жанрів фольклору, дослідив найважливіші проблеми народної сатири та гумору. За його керівництва і безпосередньої участі було видано багатотомне зібрання білоруської народної творчості (45 томів), за що А. С. Федосик з колективом

авторів був відзначений Державною премією БРСР 1986 року.

А. С. Федосик вмiло поєднував наукову роботу із суспільною і науково-педагогічною діяльністю. Він був заступником голови Ради із захисту дисертацій при Інституті мистецтвознавства, етнології і фольклору НАН Білорусії, членом Ради із захисту дисертацій при Інституті світової літератури ім. М. Горького Російської академії наук, головою експертної ради з філологічних та історичних наук Білоруського республіканського фонду фундаментальних досліджень, заступником голови експертної ради з літературознавства і фольклористики Вищого атестаційного комітету при Раді міністрів республіки Білорусь, членом бюро Білоруського комітету славистів. Під керівництвом А. С. Федосика захистилося 5 докторів і 18 кандидатів філологічних наук. За багатогранну наукову і громадську діяльність А. С. Федосик був нагороджений медаллю “За трудову доблесть”, а в 1990 р. йому було присвоєно почесне звання “Заслужений діяч науки БРСР”.

Впродовж багатьох десятиліть А. С. Федосик активно співпрацював з українськими вченими-фольклористами. У 1974 р. на вченій раді при Інституті мистецтвознавства, фольклору та етнології Академії наук УРСР А. С. Федосик успішно захистив докторську дисертацію на тему “Проблеми білоруської народної сатири”. Великий громадський резонанс мало видання у 1993 році словника наукової і народної термінології “Східнослов'янський фольклор”, у підготовці якого брав участь і А. С. Федосик.

Світла пам'ять про Анатолія Семеновича Федосика, видатного вченого і чудову людину, назавжди залишиться в серцях колег-фольклористів, усіх, хто його знав і любив.

О. В. МОРОЗОВ

доктор філологічних наук,
завідувач відділу славистики
ІМЕФ НАН Білорусі